Lieta Nr. 1A33114920
Lietvedības Nr.1A-1149-20/11
ECLI:LV:RIRT:2020:1015.1A33114920.2.S

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 15.oktobrī

Rīgas rajona tiesas tiesnese I. Ozoliņa-Kļaviņa rakstveida procesā izskatīja SIA "EVOR.M", reģistrācijas numurs 40003321577, sūdzību par Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas 2020.gada 24.aprīļa lēmumu Nr.7-12/78.

Aprakstošā daļa

[1] 2020.gada 3.februārī Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas inspektors sastādījis SIA "EVOR.M" (turpmāk arī Sūdzības iesniedzējs) administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.789851 (turpmāk arī protokols ZZ Nr.789851), par Jūrmalas pilsētas domes 2017.gada 12.janvāra saistošo noteikumu Nr.1 "Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā" (turpmāk – Noteikumi) 5.punkta pārkāpšanu, t.i., par to, ka 2019.gada 27.septembrī plkst.11.41 Jūrmalā, Priedaines satiksmes mezglā Sūdzības iesniedzējs ar transportlīdzekli OPEL CORSA-E VAN, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, iebrauca īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā, neiegādājoties caurlaidi. Par izdarīto pārkāpumu Sūdzības iesniedzējs, saskaņā ar Noteikumu 49.punktu sodīts ar naudas sodu 50 *euro* apmērā.

[2] Nepiekrītot protokolam ZZ Nr.789851, Sūdzības iesniedzējs to apstrīdēja.

[3] Ar Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas (turpmāk arī Iestāde) 2020.gada 24.aprīļa lēmumu Nr.7-7/78 (turpmāk arī Iestādes lēmums) protokols ZZ Nr.789851 atstāts negrozīts.

Lēmumā norādīts, ka Pašvaldības policija, balstoties uz 2019.gada 8.novembrī saņemto fotofiksācijas izdruku no Jūrmalas pilsētas iebraukšanas nodevas samaksas kontroles informācijas sistēmas *Qliksense* aplikācijas „Notikumu kontrole" (turpmāk arī Sistēma), 2019.gada 11.novembrī ar Pašvaldības policijas Administratīvās nodaļas priekšnieka lēmumu rezolūcijas formā, [..] attiecībā pret Sūdzības iesniedzēju par to, ka ar Sūdzības iesniedzēja turējumā esošo transportlīdzekli OPEL CORSA-E VAN, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, (turpmāk arī Transportlīdzeklis) 2019.gada 27.septembrī iebraukts īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā (turpmāk arī Jūrmala), neiegādājoties caurlaidi. [..]

2020.gada 3.februārī Pašvaldības policija bez Sūdzības iesniedzēja pārstāvja klātbūtnes saskaņā ar Latvijas APK 271.panta ceturto daļu izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu Nr.1-28.1/19-35244 un saskaņā ar Latvijas APK 248.^{1} pantu sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr. 789851 [..].

2020.gada 19.februārī Pašvaldības policija izskatot Sūdzības iesniedzēja 2020.gada 17.februāra sūdzību, 2020.gada 27.februārī pieņēma lēmumu Nr.7-7/1015 par sūdzības atstāšanu bez virzības, nosakot termiņu trūkumu novēršanai līdz 2020.gada 27.martam.

2020.gada 27.martā ar reģistrācijas Nr.7-7/1762 Pašvaldības policijā saņemta Sūdzības iesniedzēja 2020.gada 25.marta sūdzība, (tālāk lēmumā citēta minētā sūdzība) [..].

Citēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī Latvijas APK) 238.^{1} panta ceturtā daļa, 243.panta pirmā daļa, 243.^{1}, 244., 272.pants, 286.panta otrā daļa, 246.panta pirmā daļa, 205.panta pirmās daļas 3.punkts, 260.panta otrā daļa, Noteikumu 5., 8.2., 20., 21., 22.punkts.

Iestādes lēmumā norādīts, ka izdrukā no Ceļu satiksmes drošības direkcijas Informatīvās Sistēmas kā transportlīdzekļa turētāja pārkāpuma izdarīšanas brīdī norādīta Iesniedzēja, tātad Iesniedzējas pārstāvis aicināts uz lietas izskatīšanu Pašvaldības policijā pamatoti, jo transportlīdzeklis pārkāpuma izdarīšanas brīdī neatbilda nevienam no Noteikumu 20. un 21.punkta kritērijiem.

Pašvaldības policija norāda, ka personas nodarījums kvalificējams kā administratīvais pārkāpums, ja ir konstatēta nodarījuma atbilstība administratīvā pārkāpuma sastāvam, proti, ja konstatēts administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse. Konkrētajā gadījumā administratīvā pārkāpuma objekts ir ar Noteikumiem aizsargātās intereses, respektīvi, kārtība, kādā personas var iebraukt ar autotransporta līdzekļiem, tricikliem, kvadricikliem un motocikliem īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā. Pašvaldības policija norāda, ka, konstatējot faktu, ka Iesniedzēja, iebraucot Jūrmalā, pārkāpusi Noteikumu 5.punkta prasības, konstatējams arī fakts, ka Iesniedzēja ar minēto nodarījumu apdraudējusi ar Noteikumiem aizsargātās intereses. Savukārt par administratīvā pārkāpuma objektīvo pusi ir uzskatāms nodarījums, ka ar Iesniedzējas turējumā esošo transportlīdzekli 2019.gada 27.septembrī plkst.11.41 iebraukts Jūrmalā, neiegādājoties caurlaidi. Citiem vārdiem, konstatēts Iesniedzējas iebraukšanas Jūrmalā fakts, kā arī fakts, ka par Iesniedzējas transportlīdzekli nav veikta nodevas samaksa par iebraukšanas caurlaidi Jūrmalā. Administratīvā pārkāpuma subjekts ir transportlīdzekļa turētāja - SIA "EVOR.M" bet subjektīvā puse, proti, vainojamības subjektīvais elements nav attiecināms uz juridiskām personām. Tas tādēļ, ka juridiskās personas psihiskā darbība nepastāv, un tāpēc par juridiskās personas vainu pat nedaudz

nav pamata runāt. Uz juridiskām personām iespējams attiecināt tikai vainojamības objektīvo elementu - faktu, ka prettiesiskā darbība vai bezdarbība ir attiecināma uz juridisku personu (*J.Briede, E.Danovskis, A.Kovaļevska. Administratīvās tiesības. Tiesu namu aģentūra, 2016.*).

Atbildot uz Iesniedzējas 2020.gada 6.marta sūdzībā norādīto, Pašvaldības policija norāda, ka Noteikumu mērķis ir vērsts uz to, lai mazinātu satiksmes plūsmu caur pilsētas centru, kurā atrodas daudzi kultūrvēsturiskie pieminekļi, kurortoloģijas objekti, iecienītas atpūtas vietas un viesu izmitināšanas mītnes, veicināt videi draudzīgāku transportlīdzekļu izmantošanu, nodrošināt tūrisma, kūrorta, infrastruktūras attīstību. Noteikumu 2.punktā ir noteikts, ka no nodevas iekasētos līdzekļus uzskaita pilsētas pamatbudžetā un izlieto tūrismam un kūrorta attīstībai labvēlīgas vides radīšanai, vides aizsardzībai, kultūras pieminekļu aizsardzībai, kā arī sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanai. Pašvaldības policija norāda, ka Noteikumu mērķis ir sasniedzams tikai ievērojot Noteikumos noteiktās prasības, tādēļ Noteikumu prasību neievērošana pati par sevi ir uzskatāma par tādu tiesisko interešu aizskārumu, kas ir pretrunā Noteikumu mērķim.

Faktiem, ka Iesniedzēja ir dibināta Jūrmalā un ka noteiktā laika posmā Iesniedzējas juridiskā adrese bija reģistrēta Jūrmalā, nav tiesiskas nozīmes, vērtējot Iesniedzējas nodarījuma atbilstību administratīvā pārkāpuma sastāvam par Noteikumu 5.punkta prasību neievērošanu. Pašvaldības policija norāda, ka saskaņā ar Noteikumu 21.2.apakšpunktu tiesiska nozīme, vērtējot to, vai Iesniedzējai kā juridiskajai personai bija tiesisks pienākums veikt nodevas samaksu par transportlīdzekli, ir faktam, ka administratīvā pārkāpuma izdarīšanas dienā Iesniedzējas reģistrētā juridiskā adrese nebija konstatējama Jūrmalā. Balstoties uz fakta, ka administratīvā pārkāpuma izdarīšanas dienā Iesniedzējas reģistrētā juridiskā adrese nebija Jūrmalā, konstatējams, ka Iesniedzēja administratīvā pārkāpuma izdarīšanas dienā nebija atbrīvota no tiesiskā pienākuma veikt nodevas samaksu par transportlīdzekļa iebraukšanas caurlaidi Jūrmalā saskaņā ar Noteikumu 21.2.apakšpunktu. Pašvaldības policija papildus norāda, ka arī faktam, ka dienā, kad Pašvaldības policija ar administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.789851 pieņēma lēmumu par naudas soda uzlikšanu Iesniedzējai, Iesniedzējas reģistrētā juridiskā adrese bija Jūrmalā, nav tiesiskas nozīmes.

Pašvaldības policija, norāda, ka savā darbībā ievēro likumību un rīkojas saskaņā ar tiesību normām, ko apstiprina ziņas par faktiem, kas nostiprinātas administratīvā pārkāpuma protokolā ZZ Nr.789851 un izdrukā no dokumentu un procesu vadības sistēmas Doclogix par administratīvās pārkāpumu lietvedības uzsākšanu:

Pašvaldības policija administratīvo lietvedību pret Iesniedzēju uzsākusi 2019.gada 11.novembrī saskaņā ar Latvijas APK 37.panta pirmo daļu, proti, ievērojot termiņu, kurā Pašvaldības policijai jāuzsāk administratīvā pārkāpuma lietvedība, neiestājoties noilgumam.

Pašvaldības policija pieņēmusi lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu Iesniedzējai 2020.gada 3.februārī, proti, ievērojot Latvijas APK 37.panta ceturto daļu, proti, ievērojot termiņu, kurā Pašvaldības policijai jāpieņem lēmums par soda piemērošanu, neiestājoties noilgumam.

Pašvaldības policija, pamatojoties uz 2019.gada 8.novembrī saņemto fotofiksācijas izdruku no Sistēmas (satur ziņas par administratīvo pārkāpumu), administratīvo lietvedību pret Iesniedzēju uzsāka 2019.gada 11.novembrī saskaņā ar Latvijas APK 238.[1] panta pirmo daļu un 245.[1] panta otro daļu, proti, ievērojot termiņu, kurā Pašvaldības policijai jāveic procesuāla darbība – jāuzsāk administratīvā pārkāpuma lietvedība – neiestājoties procesuālā termiņa notecējumam darbības veikšanai.

Pašvaldības policija norāda, ka ievērojusi Latvijas APK noteiktās tiesību normas attiecībā uz administratīvā pārkāpuma lietas uzsākšanu, izskatīšanu un administratīvā soda piemērošanu. Papildus norāda, ka savā darbībā ievēro saprātīgu līdzsvaru starp efektīvu administratīvā pārkāpuma lietvedības vešanu un administratīvā pārkāpuma procesā iesaistīto personu tiesību un tiesisko interešu ievērošanu, respektējot un ievērojot likumdevēja Latvijas APK noteikto administratīvā pārkāpuma lietvedības vešanas ietvaru laikā un telpā.

Noteikumi pieņemti saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 43.panta pirmās daļas 13.punktu. Likuma "Par pašvaldībām" 45.panta pirmā daļa noteic, ka spēkā esošie Noteikumi ir saistoši jebkurai fiziskajā un juridiskajai personai attiecīgajā administratīvajā teritorijā. Likuma "Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likums" 2.pants noteic, ka oficiālais izdevums "Latvijas Vēstnesis" (turpmāk - oficiālais izdevums) ir Latvijas Republikas oficiālais izdevums, un tajā publicētā informācija ir oficiāla publikācija. Informāciju oficiālajā izdevumā public elektroniski šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā tīmekļa vietnē www.vestnesis.lv. Oficiālā publikācija ir publiski ticama un saistoša. Neviens nevar aizbildināties ar oficiālajā izdevumā publicēto tiesību aktu vai oficiālo paziņojumu nezināšanu. Norādāms, ka Noteikumu oficiālā publikācija Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" publicēta 2017.gada 2.februārī. Līdz ar to Iesniedzējai Noteikumi bija saistoši.

Tālāk lēmumā norādīts, ka balstoties uz juridiskajā literatūrā izteiktajām atziņām, juridiska persona kā atbildības subjekts var būt noteikta par tādu pārkāpumu, ko tā pēc savas būtības nevar paveikt, taču administratīvais pārkāpums izdarīts juridiskas personas interesēs vai tās nepienācīgas kontroles pār saviem padotajiem rezultātā. Pašvaldības policija norāda, ka, konstatējot faktu, ka Iesniedzēja ir transportlīdzekļa, ar kuru izdarīts Noteikumu pārkāpums, turētāja, konstatējams Iesniedzējas vainojamības objektīvais elements, respektīvi, fakts, ka Noteikumu pārkāpums ir attiecināms uz Iesniedzēju.

Par Noteikumu pārkāpumu ir paredzēts viens, konstants soda veids un soda mērs - naudas sods 50 *euro*. Līdz ar to secināms, ka lietderības apsvērumus tiesību normas piemērotajā vietā izdarījis tiesību normas izdevējs, Jūrmalas pilsētas pašvaldības dome, nosakot lietderīgumu piemērot konkrētu soda veidu un mēru, ja konstatējama nodarījuma atbilstība administratīvā pārkāpuma sastāvam.

Administratīvais sods ietver sevī leģitīmus mērķus tā piemērošanā, proti, mērķi, kas tieši vērsts uz pārkāpēju - audzināt apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību, kā arī mērķi aizsargāt valsts un sabiedrības intereses, personiskās tiesības un brīvības, kā arī nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus. Uzliktais administratīvais sods atbilst soda mērķim, pilda gan sodošu, gan preventīvu funkciju, lai turpmāk šādi pārkāpumi netiktu pieļauti.

Pašvaldības policija norāda, ka Noteikumu pārkāpuma konstatēšana un vainīgo personu sodīšana ir nepieciešama, lai nodrošinātu Noteikumu saistošo spēku un vienveidīgu tiesību normu piemērošanu lietās, kurās personām tiek noteikta administratīvā atbildība par Noteikumu pārkāpšanu. [..]

Lēmumā norādīts, ka Iesniedzēja Latvijas APK noteiktajā kārtībā pašvaldības policijā nav iesniegusi nevienu pierādījumu, kas pierādītu tādus tiesiski nozīmīgus apstākļus, kas izslēgtu Iesniedzējas administratīvo atbildību par izdarīto pārkāpumu vai radītu saprātīgas šaubas par pārkāpuma esību.

Iesniedzējas vainojamība administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, iebraucot Jūrmalā bez caurlaides, ir pierādīta ar administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.789851, izdruku no Ceļu satiksmes drošības direkcijas Informatīvās Sistēmas, Lursoft izdruku, fotofiksācijas izdruku no Sistēmas, izdruku no dokumentu un procesu vadības sistēmas Doclogix par administratīvās pārkāpumu lietvedības uzsākšanu, izdruku par dienas caurlaižu iegādi no iebraukšanas nodevas samaksas kontroles informācijas sistēmas Qliksense aplikācijas "Notikumu kontrole", un Iesniedzēja pamatoti un likumīgi saukta pie administratīvās atbildības.

[4] Par Iestādes lēmumu sūdzību iesniedza Sūdzības iesniedzējs, lūdzot to atcelt.

Papildus sākotnējā sūdzībā minētajam par administratīvā pārkāpuma protokolu, Sūdzības iesniedzējs norāda, ka [..] uzskata policijas lēmumu par nepamatotu un pārsūdz to pilnā apmērā.

Sūdzībā norādīts, ka policija pamatoja savus lēmumus ar to apstākli, ka SIA "EVOR.M" turējumā ir transportlīdzeklis OPEL CORSA-E VAN, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, ar kuru Sūdzības iesniedzējs 2019.gada septembrī daudzas reizes bija iebraucis īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā neiegādājoties caurlaidi. [..]

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka Sabiedrība ir dibināta Jūrmalas pilsētā un visu tās pastāvēšanas laiku ir Jūrmalas pilsētas uzņēmums. Kļūdas un nezināšanas dēļ tika nomainīta Sabiedrības juridiskā adrese, taču pati Sabiedrība nekur nepārvācās un turpināja strādāt Jūrmalā. Uz administratīvo pārkāpumu protokolu sastādīšanas dienu Sabiedrības juridiskā adrese bija reģistrēta Jūrmalā.

Sūdzībā norādīts, ka Sabiedrības saimnieciskās darbības veids nav tranzīta satiksme, Sabiedrības transports izbrauc no Jūrmalas uz konkrēto adresi un atgriežas atpakaļ uz Jūrmalu. [..] Sabiedrība bija un ir Jūrmalas uzņēmums, darbinieki nāk uz darbu Jūrmalā un viņu zināšanas nav tik specializētas juridiskajās niansēs, tāpēc, saņemot transportu izbraukumam, darbinieks vienkārši apsēdās, brauca uz konkrēto objektu un atgriezās uz Jūrmalu atpakaļ.

Sūdzības iesniedzējs vērš tiesas uzmanību, ka Noteikumu 2.punktā norādītā tieši tranzīta satiksme, taču šo nosacījumu policija ignorēja Sabiedrības apstrīdējumā, tas vēlreiz norāda policijas paviršu attieksmi.

Tālāk sūdzībā norādīts, ka Sabiedrības līdz 2008.gada 18.janvārim juridiskā adrese bija /adrese/, līdz 2019.gada 4.janvārim – /adrese/, kā arī kopš 2020.gada 8.janvāra juridiskā adrese ir /adrese/, kaut arī līdz 2020.gada 8.janvārim faktiska firmas adrese bija Jūrmala.

Sabiedrības ieskatā Jūrmalas pilsētas pašvaldības policija rīkojusies ļoti paviršu un ar formālu pieeju bez dziļas situācijas izpratnes. Pirmkārt, Sabiedrība netika sodīta uzreiz pēc pirmās pārkāpuma reizes, respektīvi, ja tas tā notiktu, Sabiedrība kā likumpaklausīgs un atbildīgs tiesību subjekts uzreiz pārtrauktu likuma pārkāpumu. Nesenā pagātnē iebraukšanas robežā uz Jūrmalu bija policijas pārstāvis, kurš uzrauga minēto noteikumu ievērošanu un pēc fakta bija tas pareizais informācijas sniedzējs, kurš uz vietas skaidroja iebraukšanas noteikumus (tādējādi pašā sākumā gan atturot, gan ievērojami samazinot likuma pārkāpumu reizes), taču optimizējot cilvēkresursus un aizstājot tos ar tehniku, šobrīd šādas iespējas vairs nav. Jebkuru juridiskas personas darbību vada dzīvs cilvēks, fiziska persona. Nav kompetenti citēt grāmatas, juristu viedokli, tas ir tikai viņu viedoklis, savukārt likumu var komentēt tikai Augstāka tiesa.

Sabiedrība nebija sodīta uzreiz pēc pirmā pārkāpuma, lai Sabiedrība pārtrauktu turpmākus likumpārkāpumus un patstāvīgi atturēties no turpmākajiem pārkāpumiem. Administratīvie protokoli tika sastādīti un nosūtīti 2020.gada februārī, bet pārkāpums ir noticis 2019.gada septembrī, šis fakts rada nopietnas aizdomas, ka policija nebija ieinteresēta atturēt Sabiedrību no pārkāpumiem, bet tikai pavairot administratīvā pārkāpuma protokolus kā rezultātā iekasēt lielāku soda summu. Turklāt Sabiedrība norāda, ka iepriekšminēto noteikumu 5.punktā teikts, ka "laika periodā no kalendārā gada 1.aprīļa līdz 30.septembrim transportlīdzekļiem atļauts iebraukt īpaša režīma zonā Jūrmalā, ja iebraukšanas dienā saņemta caurlaide (...)". Izvērtējot policijas rīcības secību rodas loģisks jautājums, vai tad Sabiedrībai ir paveicies, ka šajos noteikumos ir laika (sezonu) ierobežojums? Kas burtiski saglāba Sabiedrību no policijas darbības paviršas formālās attieksmes, iekasējot sodu apmēru pēc iespējas vairāk?

Sabiedrība uzsver, ka soda mērķis nav peļņa, bet gan likumisks audzināšanas un atturēšanas līdzeklis, ar ko tiek nodrošināta kārtība un uzturēta drošība valstī un sabiedrībā. Nav pieņemams tiesiskajā valstī, lai sods kļūtu par peļņas avotu, taču situācijas dziļākā izpēte rada savādāku lietas izskatu.

Tālāk Sūdzības iesniedzējs savā sūdzībā norāda, ka viens no galvenajiem pierādījumiem ir tas, ka pati pašvaldības policija ir pārkāpusi savu kompetenci un Latvijas APK 210.pantu, lēmumu attiecībā pret SIA "EVOR.M" ir pieņēmusi pašvaldības policija, nevis likumā paredzētā institūcija, kurai pakļauta administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšana - Jūrmalas pilsētas domes Administratīvā komisija.

Latvijas APK 210.panta otrā daļa: pašvaldību administratīvās komisijas izskata arī administratīvo pārkāpumu lietas par pašvaldību saistošo noteikumu pārkāpumiem.

Arī Latvijas APK 205.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka Administratīvo pārkāpumu lietas izskata: 1) pašvaldību administratīvās komisijas.

Saskaņā ar Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 9.panta pirmās daļas nosacījumiem piemērojot normatīvos aktus, ievēro šādu ārējo normatīvo aktu juridiskā spēkā hierarhiju: 1.Satversme; 2.likumi; 3.Ministru kabineta noteikumi; 4.pašvaldību saistošie noteikumi.

Līdz ar to Latvijas APK pantu nosacījumiem ir augstāks juridiskais spēks, nekā Jūrmalas pašvaldības saistošiem noteikumiem, kaut arī 48.pants paredz, ka Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas amatpersonas kontrolē šo noteikumu prasību izpildi, sastāda administratīvā pārkāpuma protokolus un uzliek administratīvos sodus par šo noteikumu pārkāpšanu.

Saskaņā ar Latvijas APK 238.[1] pantu augstāka iestāde šā kodeksa izpratnē ir tās iestādes augstāka amatpersona, kuras kompetencē ir administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana.

Šajā konkrētajā gadījumā augstāka iestāde ir pašvaldību Administratīvā komisija.

Ņemot vērā augstāk minēto, vadoties no Oficiāla publikāciju un tiesiskas informācijas likuma 9.panta 1.daļu, Latvijas APK 22., 205., 210., 238.[1], 268.[1], 288., 289. un 289.[1] pantiem, 12.01.2017. Jūrmalas pilsētas domes saistošo noteikumu Nr.1 "Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā" 2., 5., 49.punktu Sūdzības iesniedzējs lūdz atcelt 2020.gada 24.aprīļa Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas lēmumu 7-7/78 kā nepamatotu un atcelt to pilnā apmērā.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, tiesa atzīst, ka Sūdzības iesniedzēja sūdzība nav pamatota un ir noraidāma, bet Iestādes lēmums atstājams negrozīts.

[6] Latvijas APK 289.[12] panta pirmā daļa paredz, ka rajona (pilsētas) tiesa neatkarīgi no sūdzības iesniedzēja motīviem ar lēmumu atceļ iestādes lēmumu un nosūta lietu jaunai izskatīšanai iestādei pēc piekritības šādos gadījumos: 1) lietu izskatījusi iestāde, kurai nebija tiesību attiecīgo administratīvā pārkāpuma lietu izskatīt; 2) lietas izskatīšanā pārkāptas tiesību normas, kas prasa paziņot administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekiem par lietas izskatīšanas vietu un laiku; 3) izskatot lietu, pārkāptas tiesību normas par lietvedības valodu; 4) lēmums nosaka to personu tiesības un pienākumus, kuras nav administratīvā pārkāpuma lietas dalībnieki; 5) lietā nav pilna lēmuma.

Tiesa nekonstatē Latvijas APK 289.[12] pantā paredzētos gadījumus, kas būtu pamats neatkarīgi no sūdzības iesniedzēja motīviem atcelt iestādes lēmumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai iestādei.

[7] Saskaņā ar Latvijas APK 286. panta otro daļu augstāka iestāde, izskatot sūdzību vai protestu par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pārbauda pieņemtā lēmuma likumību un pamatotību.

Latvijas APK 289.[13] panta trešā daļa paredz, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesa, pārbaudījusi Iestādes lēmuma motivāciju, kas norādīta šā sprieduma [3] punktā, atzīst, ka tā ir pareiza un

pilnībā pietiekama. Iestādes lēmumā izdarītie secinājumi pamatoti ar noskaidrotajiem lietas faktiskajiem apstākļiem un pierādījumiem, pietiekamā apjomā novērtējot normatīvos aktus, kas attiecas uz konkrētās situācijas tiesisko regulējumu. Tādējādi tiesa pievienojas Iestādes lēmumā norādītajai motivācijai un to neatkārtos.

[8] Izvērtējot Sūdzības iesniedzēja sūdzību, tiesa uzskata, ka papildus Iestādes lēmumā minētajam ir norādāms turpmākais.

[9] Saskaņā ar Jūrmalas pilsētas domes 2017.gada 12.janvāra saistošo noteikumu Nr.1 "Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā" 5.punktu noteikts, ka laika periodā no kalendārā gada 1.aprīļa līdz 30.septembrim transportlīdzekļiem atļauts iebraukt īpaša režīma zonā Jūrmalā pēc caurlaides saņemšanas, izņemot šo noteikumu 20.punktā noteiktos gadījumus.

Noteikumu 23.punkts noteic, ka caurlaide ir elektronisks ieraksts informācijas sistēmā, kuram piešķirts identifikācijas numurs. Caurlaidi izsniedz uz konkrētu transportlīdzekli, un tā ir derīga no nodevas vai maksas pakalpojuma apmaksas dienas plkst.00.00 vai norādītā caurlaides derīguma sākuma datuma plkst.00.00.

Savukārt šo Noteikumu 49.punktā noteikts, ka par šo noteikumu 5.punkta pārkāpšanu uzliek naudas sodu transportlīdzekļa īpašniekam, turētājam vai vadītājam piecdesmit *euro*.

Atbilstoši likuma "Par pašvaldībām" 45.panta pirmajai daļai spēkā esošie saistošie noteikumi ir saistoši jebkurai fiziskajai un juridiskajai personai attiecīgajā administratīvajā teritorijā.

[10] No lietas materiāliem ir redzams, ka Sūdzības iesniedzējam 2020.gada 3.februārī sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols ZZ Nr.789851 par to, ka 2019.gada 27.septembrī plkst.11.41 transportlīdzeklis OPEL CORSA-E VAN, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, iebrauca īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā, neiegādājoties caurlaidi.

[11] Lietas materiāliem pievienota izdruka no *QlikSense* aplikācijas, no kuras redzams, ka OPEL CORSA-E VAN, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, 2019.gada 27.septembrī netika iegādāta caurlaide (lietas 20.lapa).

No lietā esošās fotofiksācijas P7331995 izdrukas no Jūrmalas pilsētas nodevas samaksas kontroles informācijas sistēmas, redzams, ka 2019.gada 27.septembrī plkst.11.41 OPEL CORSA-E VAN, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, iebrauc īpašā režīma zonā Jūrmalā (GPS koordinātas /GPS koordinātas/) (lietas 29.lapa).

[12] No lietas materiāliem pievienotās Transportlīdzekļa /reģistrācijas numurs/ informācijas redzams, ka transportlīdzekļa OPEL CORSA-E VAN, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, turētājs ir Sūdzības iesniedzējs (lietas 19.lapa).

Saskaņā ar Noteikumu 49.punktu par Noteikumu 5.punkta pārkāpšanu uzliek naudas sodu transportlīdzekļa īpašniekam vai turētājam (sprieduma [9] punkts).

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1.pantu transportlīdzekļa turētājs ir fiziskā vai juridiskā persona, kura uz tiesiska pamata (mantas īres, nomas, patapinājuma līgums u.c.) lieto transportlīdzekli.

Transportlīdzeklis OPEL CORSA-E VAN, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, uz administratīvā pārkāpuma izdarīšanas dienu neatbilst nevienam no Noteikumu 20.punkta nosacījumiem, tādēļ 2019.gada 27.septembrī bija nepieciešama caurlaide iebraukšanai īpaša režīma zonā Jūrmalā.

[13] Attiecībā par Sūdzības iesniedzēja sūdzībā norādīto, ka Pašvaldības policija ir pārkāpusi savu kompetenci un Latvijas APK 210.pantu, lēmumu attiecībā pret Sūdzības iesniedzēju ir pieņēmusi Pašvaldības policija, nevis likumā paredzētā institūcija, kurai pakļauta administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšana, konkrētajā gadījumā augstāka iestāde ir Pašvaldību administratīvā komisija, tiesa norāda sekojošo.

Saskaņā ar Latvijas APK $211.^2$ panta pirmo daļu, kontroli pār pašvaldības domes izdoto saistošo noteikumu ievērošanu realizē attiecīgās domes pilnvarotas institūcijas.

Izdodot 2017.gada 12.janvāra saistošos noteikumus Nr.1 "Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā", 48.punktā Jūrmalas pilsētas dome ir noteikusi, ka Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas kontrolē šo noteikumu izpildi, sastāda administratīvā pārkāpuma protokolu un uzliek administratīvos sodus par šo noteikumu pārkāpšanu.

Tādejādi dome ir pilnvarojusi Jūrmalas pilsētas pašvaldības policiju rīkoties kā institūcijai, kurai ir pakļauta šo administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšana.

No protokola ZZ Nr. 789851 redzams, ka to sastādīja Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas inspektors, atbilstoši 2017.gada 12.janvāra saistošo noteikumu Nr.1 "Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā", 48.punktā noteiktajam pilnvarojumam.

Attiecīgi Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas inspektora lēmumu saskaņā ar Latvijas APK 279.panta pirmo daļu var pārsūdzēt augstākā iestādē, līdz ar to Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieks nav pārkāpis savu kompetenci, izskatot sūdzību par Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas inspektora sastādīto protokolu.

[14] Sūdzībā norādīts, ka Sabiedrības saimnieciskās darbības veids nav tranzīta satiksme un Noteikumu 2.punktā norādīta tieši tranzīta satiksme.

Noteikumu 2.punktā noteiks, ka Noteikumu mērķis ir ierobežot tranzīta satiksmi caur Jūrmalas pilsētas teritoriju un veicināt videi draudzīgāku transportlīdzekļu izmantošanu, savukārt Noteikumu 5.punktā noteikts, ka laika periodā no kalendārā gada 1.aprīļa līdz 30.septembrim transportlīdzekļiem atļauts iebraukt īpaša režīma zonā Jūrmalā, ja iebraukšanas dienā saņemta caurlaide, izņemot šo noteikumu 20.punktā noteiktos gadījumus.

Tiesa secina, ka Sūdzības iesniedzējs ir saukts pie administratīvās atbildības par Noteikumu 5.punka neievērošanu, savukārt Noteikumu 2.punktā minēts to mērķis.

[15] Sūdzības iesniedzējs norāda, ka pašvaldības policija rīkojusies ļoti paviršu un ar formālu pieeju bez dziļas situācijas izpratnes. Sabiedrība netika sodīta uzreiz pēc pirmās pārkāpuma reizes, lai Sabiedrība pārtrauktu turpmākus likumpārkāpumus. Policija nebija ieinteresēta atturēt Sabiedrību no pārkāpumiem, bet tikai pavairojusi administratīvā pārkāpuma protokolus, lai iekasētu lielāku naudas sodu no Sūdzības iesniedzēja.

Tiesa norāda, ka Sūdzības iesniedzēja minētais arguments ir nepamatots, jo personai pašai ir pienākums sekot līdzi un izpildīt normatīvo aktu prasības, tajā skaitā, nepieciešamības gadījumā iegādāties caurlaidi, lai iebrauktu īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētā, līdz ar ko, arī neizveidotos situācija, kad Sūdzības iesniedzējs tiktu sodīts par Noteikumu 5.punkta neievērošanu.

Pašvaldības policijas pienākumos neietilpst atgādināt vai brīdināt transportlīdzekļa īpašnieku vai turētāju par to, ka iebraucot īpaša režīma zonā, tā nav iegādājusies nepieciešamo caurlaidi.

[16] Tiesa konstatē, ka Sūdzības iesniedzēja turējumā esošais transportlīdzeklis OPEL CORSA-E VAN, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, protokolā ZZ Nr.789851 norādītajā laikā ir iebraucis īpašā režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā, neiegādājoties caurlaidi, un tādejādi Sūdzības iesniedzējs ir pārkāpis Jūrmalas pilsētas domes 2017.gada 12.janvāra saistošo noteikumu Nr.1 "Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpašā režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā" 5.punkta prasības.

[17] Tiesa atzīst, ka Iestāde savā lēmumā ir atsaukusies un izvērtējusi visus lietā iegūtos pierādījumus un pamatoti konstatējusi, ka ir objektīvi apstiprināts administratīvo pārkāpumu izdarīšanas fakts un to izdarīšanas apstākļi, kā arī ir pilnībā pierādīts administratīvā pārkāpuma sastāvs, administratīvais pārkāpums ir fiksēts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un Sūdzības iesniedzējs ir atzīstams par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

[18] Tas apstāklis, ka Sūdzības iesniedzējam ir cits viedoklis, nenozīmē, ka pārkāpums nav noticis.

[19] Tiesā netika iesniegti jauni pierādījumi, kas nebūtu zināmi pieņemot lēmumu Iestādē, un, kas varētu būtiski mainīt izskatāmās lietas rezultātu, savukārt lietā esošie pierādījumi un Sūdzības iesniedzēja argumenti jau ir objektīvi izvērtēti Iestādes lēmumā.

[20] Tiesa atzīst, ka Iestāde pareizi izvērtējusi lietas faktiskos apstākļus un pieņēmusi likumīgu un pamatotu lēmumu par Sūdzības iesniedzēja saukšanu pie administratīvās atbildības.

[21] Pieņemot Sūdzības iesniedzēja sūdzību, ierosinot un izskatot lietu pēc būtības, ir ievērotas Sūdzības iesniedzēja Satversmes 92.pantā garantētās tiesības uz savu tiesību un likumisko interešu aizstāvību taisnīgā tiesā. Netiek pārkāpta arī Sūdzības iesniedzēja nevainības prezumpcija.

[22] Tiesa nekonstatē Iestādes rīcībā arī Latvijas APK noteikto administratīvās lietvedības un lietas vešanas prasību pārkāpumus, kas ietekmētu administratīvās lietas iznākumu, un kas neatkarīgi no citiem Sūdzības iesniedzēja motīviem, izraisītu Iestādes lēmuma atcelšanu, pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{12} panta pirmās daļas 2.punktu.

[23] Papildus tiesa norāda, ka atbilstoši Administratīvo lietu departamenta judikatūrai, kas veidojusies, ievērojot arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksi, tiesai ir pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa. Tikai tad, ja tiesa nav analizējusi kādu būtisku vai izšķirošu argumentu, ir konstatējams pārkāpums. Tas, cik daudz spriedums ir jāargumentē, atkarīgs no lietas apstākļiem *(sk. Administratīvo lietu departamenta 2004.gada spriedumu lietā SKA-216, publicēts: Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumi un lēmumi 2004.- Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2005, 571.-579. lpp.)*.

Ņemot vērā minēto, tiesa nevērtēs citus argumentus, jo tie nav atzīstami par nozīmīgiem no tiesību viedokļa, kā arī tie neietekmē tiesas izdarītos secinājumus.

[24] Tādējādi Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas 2020.gada 24.aprīļa lēmums Nr.7-12/78 ir sastādīts likumīgi un pamatoti. Savukārt Sūdzības iesniedzēja sūdzība ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{12} panta otrās daļas 1.punktu, tiesa

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas 2020.gada 24.aprīļa lēmumu Nr.7-12/78, bet SIA "EVOR.M", reģistrācijas Nr.40003321577, sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 (desmit) darba dienu laikā, no pilna sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā, iesniedzot sūdzību Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese I. Ozoliņa - Kļaviņa